

GŁOS LEKARZY

DWUTYGODNIK, POŚWIĘCONY SPRAWOM ZAWODOWYM LEKARSKIM, DEONTOLOGII LEKARSKIEJ I ZAGADNIENIOM Z ZAKRESU MEDYCYNY SPOŁECZNEJ.

SUBWENCYONOWANY PRZEZ IZBĘ LEKARSKĄ WSCHODNIO-GALICYJSKĄ.

:: WYCHODZI PIERWSZEGO I PIĘTNASTEGO KAŻDEGO MIESIĄCA ::

REDAGUJE KOMITET.

REDAKTOR NACZELNY: DR. SZCZEPAN MIKOŁAJSKI.

ADRES W SPRAWACH REDAKCYJNYCH I ADMINISTRACYJNYCH:

DR. SZCZEPAN MIKOŁAJSKI
LWOW, UL. ŚNIADECKICH 6.

:: :: TELEFON NR. 48/VI. :: ::

PRENUMERATA ROCZNA WYNOŚI 6 KORON :: W ROSYI 3 RUBLE ::
W NIEMCZACH 6 MAREK :: WE FRANCYI 6 FRANKÓW.

WSZELKIE PRZESYŁKI PIENIĘŻNE ADRESOWAĆ NALEŻY:
DR. JAKÓB MOSZKOWICZ, LWÓW, UL. AKADEMICKA 28.
KONTO CZEKOWE POCZT. KASY OSZCZĘD. NR. 39.786.

W JEDNOŚCI SIŁA!

TREŚĆ: Odezwa. — Ostrzeżenie. — Taksa za świadectwa o wypadkach. — W feletonie: Dr. Tadeusz Miske. Myśli, spostrzeżenia i uwagi z podróży (dokończenie). — Ustawa o zapobieganiu epidemii. — W sprawie pomnożenia funduszu zaopatrzenia wdów i sierót po lekarzach. — Sprawozdania nadobowiązkowe. — Sprawozdanie Izby lekarskiej wschodnio-galicyjskiej. — Kronika.

L. 199.

Odezwa

do wszystkich lekarzy przynależnych do Izby lekarskiej wschodnio-galicyjskiej.

Wydział wykonawczy Izby lekarskich zawiadomił, że z powodu rozbicia się rokowań z Towarzystwami ubezpieczeń od wypadków w sprawie podwyższenia honorarium za wystawianie świadectw lekarskich wypowiedział dotychczasową umowę z temi Towarzystwami i zarządza, aby lekarze żądali za początkowe i końcowe orzeczenie co najmniej K 10, a za orzeczenie, dane w przebiegu choroby, co najmniej K 5.

Wydawanie świadectw za niższe wynagrodzenie uważane będzie za nie liczące z etyką i z godnością stanu lekarskiego.

Wzywa się o ścisłe zastosowanie się!

Izba lekarska wschodnio-galicyjska.

Dr. Festenburg
prezydent.

L. 210.

Ostrzeżenie

Wydział Izby lekarskiej wzywa lekarzy przynależnych, aby nie ubiegali się o posady:

a) lekarza w Ordynacji ks. Czartoryskich w Sieniawie i

b) lekarzy przy powiatowej Kasie chorych w Jarosławiu bez porozumienia się z Sekcją jarosławską Towarzystwa le-

karzy galic. lub Wydziałem Związku krajowego lekarzy. (Oddział jarosławski).

Izba lekarska wschodnio-galicyjska.

We Lwowie, dnia 15. lutego 1913.

Dr. Festenburg
prezydent.

Taksy za świadectwo o wypadku.

W myśl uchwały Wiece Izby lekarskich w Gracu z 27. i 28. września 1912 wypowiedziano w dniu 16. stycznia b. r. umowy Izby lekarskich z towarzystwami ubezpieczeń od wypadków. Ponieważ dotychczasowe umowy nie określały terminu wypowiedzenia, przeto wypowiedzenie ma ważność z dniem doniesienia o niem interesowanym towarzystwom.

Zakłady ubezpieczeń od wypadków płać lekarzom w Niemczech po 5 marek (6 koron) za świadectwo początkowe i końcowe, więc za oba razem 10 marek (12 koron). Za świadectwo w ciągu leczenia płać te zakłady lekarzom w Niemczech po 3 marki (3.60 koron).

Rokowania z pełnomocnikami skartelowanych zakładów ubezpieczeń od wypadków rozbiły się, gdyż zakłady ubezpieczeń nie przystały na nadzwyczaj umiarkowane żądania przedstawicieli lekarzy. Gdy tedy niema rozsądnego i słusznego powodu, dla któregoby lekarze w Austrii nie mieli od tych samych towarzystw i za te same świadectwa otrzymywać tych samych honoraryów, co lekarze w Niemczech, uchwalił Wiece Izby lekarskich:

Nowość!

PLANTACOL

Syrup z Plantago lanceolata, jedyny wypróbowany i niezawodny środek przeciw kokluszowi u dzieci, nie zawierający żadnych narkotyków — jak również

Laboratorium chemiczno-farmaceutyczne Apteki pod „Hygieą” EMILA JEZIEŃSKIEGO dz. B. SCHEINBACH, Lwów, ul. Gródecka 30. — Telefon 1181.

PLANTACOL CODEINATUS

Syrup Sulfoguajakolowy z Plantago i kodeiną przeciw kaszlowi, katarom i zapłaceniom płuc u dorosłych poleca PT. Panom Lekarzom do ordynacji

Nowość!

Apteka pod Św. Anną

OTMARA THADERA we Lwowie przy ulicy Janowskiej l. 52 została otwartą.

NOWO OTWORZONY

SKŁAD WĘDLIN

Elżbiety Ziembickiej

przy ul. Wałowej 17 (róg Serbskiej) poleca się doborowym wyrobem P. T. Publiczności.

Zakład instalacyjny dla wodociągów i gazociągów

POD FIRMĄ

ARTUR BOLEK

Lwów, ul. Zielona 15 (róg Kampiana) poleca się łaskawym względem PT. Lekarzy.

MEBLE

Żądać za początkowe i końcowe świadectwo razem honorarium w kwocie 10 kor., nawet i w takim razie, gdyby towarzystwo zrzekło się świadectwa końcowego.

Za świadectwo w czasie leczenia uznaje się za odpowiednie honorarium w kwocie 5 kor.

Gdy się zważy, jaki trud ponosi lekarz przy wypełnianiu licznych rubryk formularza świadectwa a zwłaszcza gdy się zważy, jaką odpowiedzialność podejmuje lekarz, wydający świadectwo, względem klientów i towarzystwa, a wreszcie gdy się zważy, że wszystkie te świadectwa w gruncie rzeczy leżą w interesie towarzystw ubezpieczeń, a nie w interesie ubezpieczonych, musi się przyznać, że żądania lekarzy są nadzwyczaj skromne. A streszczają się one w następujących punktach:

1. Za świadectwa mają lekarzowi płacić towarzystwa ubezpieczeń;

2. jako honorarium ma lekarz otrzymać 10 kor. za świadectwo początkowe i końcowe razem, a 5 kor. za każde świadectwo w ciągu leczenia.

Wypłacanie lekarzom w Austrii niższych honoraryów, niż lekarzom w Niemczech płacą te same towarzystwa, mieści w sobie upośledzenie lekarzy austriackich.

Izba lekarska wschodnio-galicyska uznaje zatem z powyższych powodów za uwłaczające godności stanu żądanie i przyjmowanie niższego honorarium, niż 10 kor. za świadectwo początkowe i końcowe, a 5 kor. za każde świadectwo w ciągu leczenia i wzywa lekarzy przynależnych, aby w czasie, gdy nie obowiązuje żadna umowa, za wydawanie takich świadectw żądali co najmniej wyżej podanych honoraryów, a gdyby klienci lub towarzystwa odmawiały honorarium według tej taryfy, aby lekarze ze swej strony odmawiali bezwarunkowo wydania świadectw.

Zatem każdy lekarz ma bezwarunkowo przed wydaniem świadectwa początkowego polikwidować najmniej 10 koron.

Zresztą wolno każdemu lekarzowi w czasie, gdy umowa nie obowiązuje, żądać według własnego uznania i wyższych honoraryów za świadectwa.

Wydawanie świadectw za niższe taksy stanowiłoby uwłaczające stanowi naszemu przeliczowanie in minus, gdy ogół lekarzy tej taryfy trzymać się będzie.

Tem bardziej zaś czyniłoby ujmę stanowi, gdyby który z lekarzy wogóle podjął się wydania świadectwa po koledze, który według powyższej taryfy żądał honorarium.

Ustawa o tłumieniu chorób zakaźnych.

Komisja sanitarna Rady państwa przedłożyła w końcu grudnia roku ubiegłego Izbie posłów sprawozdanie o ustawie w sprawie zapobiegania chorobom przenośnym i ich zwalczania.

Dziwne są jej losy. Od lat kilku projekt ten odbywał ciągle wędrówki z Izby panów do Izby posłów, z Izby posłów do komisji, z komisji do pełnej Izby i do rządu.

Gdy bliskie niebezpieczeństwo dżumy lub cholery zagrażało, rząd przypominał sobie, że brak dotąd ustawowych przepisów o zwalczaniu epidemii i że rozporządzenia administracyjne nie wystarczą, aby ze względu na bezpieczeństwo ludności ograniczać prawa konstytucyjne poszczególnych obywateli, a na gminy nakładać znaczne nowe ciężary. I w takich chwilach grozy pojawiało się na porządku dziennym parlamentu nowe wydanie projektu ustawy przeciw - epidemicznej. Wtedy i posłowie, dowiadując się z telegramów w pismach codziennych o strasznych postępach zarazy, okazywali skłonność szybkiego załatwienia tak naglącego przedłożenia.

Ale gdy znowu minęło niebezpieczeństwo, uprawiało się formalną obstrukcję, by nie dopuścić do uchwalenia ustawy,

w największym wyborze po nader niskich cenach tylko u

HENRYKA FISCHA

Lwów, Pasaż Mikolascha.

Ulgi w spłatach.

której brak dotąd w Austrii był kompromitacją wobec kulturalnego świata.

Nawet już i komisja sanitarna we wstępie do swego sprawozdania uznała za stosowne z goryczą napiętnować to ciągle urządzanie farsy z ustawą, tyle ważną dla dobra ludności. Zaznacza, że po wytrwałej i pilnej pracy, po rozważeniu i uwzględnieniu wszelkich uwag, poczynionych w dyskusji parlamentarnej, nie spodziewała się ponownego odesłania projektu do komisji, a to tem bardziej, gdy w komisji zasiadają przedstawiciele wszystkich stronnictw, którzy mieli sposobność wystąpić z opozycją, a jednak jej zaniechali i jednogłośnie poprzednie przedłożenie komisji przyjęli.

To też podejmując jeszcze raz tę iście Syzyfową pracę, komisja ograniczyła się tylko do kilku nieznaczących stylistycznych poprawek i przedłożyła ponownie Izbie dawniejszy projekt, mało co zmieniony.

* * *

Do sprawozdania dołączyła komisja sanitarna Izby posłów szereg rezolucji, które tu w tłumaczeniu powtórzymy.

I. Po wejściu w życie państwowej ustawy o zarazach będzie należycie zorganizowane zwalczanie chorób zakaźnych i daną będzie podstawa do przeprowadzenia skutecznych zarządzeń asanacyjnych. Ale owocne zwalczanie chorób zakaźnych musi się odbywać przede wszystkim już na terenie szkoły i wymaga obok działalności lekarzy osobliwie celowego współdziałania nauczycieli i samych uczniów.

A jeśli nauczyciele i uczniowie, a z nimi i rodzice, względnie cała ludność ma uczestniczyć w zwalczaniu chorób zakaźnych, jak wogóle w pieczy nad zdrowiem, to jest to możliwe jedynie wtedy, gdy lekarze w samej szkole rozwiną działalność zapobiegawczą, uświadamiającą w higienie i pouczającą.

Nie tylko obrona przed chorobami zakaźnymi, lecz także konieczna organizacja i sprawność całej publicznej służby zdrowia są ściśle związane z instytucją lekarzy szkolnych. W szkole oczekuje lekarza szkolnego codziennie, każdej godziny, cały szereg ważnych zadań, począwszy od wyboru miejsca na szkołę i urządzenia budynku szkolnego, względnie od orzekania o dopuszczeniu nauczyciela i o przyjęciu dzieci do nauki, aż do uwolnienia uczniów ze szkoły do życia zawodowego.

W Austrii instytucja lekarzy szkolnych może wykazać tylko niewielki rozwój i postęp. Prawda, że od lat kilku ustanowiono lekarzy szkolnych w męskich seminariach nauczycielskich a także i do żeńskich seminariów nauczycielskich przydziela się stopniowo lekarzy i lekarki szkolne. Także w niektórych większych miastach można zanotować godne uwagi początki; tak służba szkolno-lekarska dała dobre wyniki w uzupełniających szkołach przemysłowych w Wiedniu, jakoteż w Bernie, Insbruku, Berdorfie. Ale są to wszystko jedynie odosobnione przykłady i wzory; wogóle zaś Austria w sprawie lekarzy szkolnych pozostaje daleko w tyle poza innemi państwami kulturalnemi.

Wprowadzenie w życie nowej ustawy państwowej o zarazach musi być dla rządu usilną przestroga, by zaprowadzenie służby lekarzy szkolnych nie pozostawiał obojętnie gminom, względnie Wydziałom krajowym, albo może dobroczynności prywatnej, lecz by sam wystąpił z czynną inicjatywą.

Jeżeli już nie z innych powodów, to choćby już dlatego, że służba szkolno-lekarska jest jednym z najodpowiedniejszych środków pomocniczych do przeprowadzenia ustawy państwowej o zarazach, musimy wnosić:

„wzywa się rząd, by także w Austrii powszechnie wprowadzono i zorganizowano instytucję lekarzy szkolnych“.

Racjonalny lek, wypróbowany w klinikach **przeciw reumatyzmowi, neuralgjom i wysiękom zapalnym.**

Wyrabia: **B. FRAGNERA** Apteka Praga III.
Składy w aptekach.

CONTRRRHEUMAN

Extr. Hippocastani mentholosalicylicum

Znak: Trąbka i korona.

STANISŁAW KĘDZIEŃSKI, Lwów, ul. Chorążczyzny I. 5.

Długoletni współpracownik najlepszych firm krawieckich w Paryżu i Londynie wykonuje wszelkie roboty w zakresie krawiectwa z szykiem wielkomięskim. Poleca się WPanom lekarzom.

II. „Wzywa się rząd, by bezzwłocznie przedłożył projekt ustawy, rozszerzającej konwencje międzynarodowe, zawarte z zagranicą, a ograniczone do dżumy, cholery i żółtej febry, także na inne, w niniejszej ustawie o epidemiach wymienione, choroby zakaźne; w pierwszym rządzie należy zawrzeć z Węgrami układ co do obowiązku zawiadamiania o pojawiających się przypadkach chorób zakaźnych“.

III. „Wzywa się rząd do przedłożenia projektu ustawy o utworzeniu funduszu asanacyjnego, przeznaczonego na to, by gminom lub korporacyom, mającym na celu dobro publiczne, umożliwić lub ułatwić budowę wodociągów i kanalizacji, jakoteż przeprowadzenie innych robót asanacyjnych w celu poprawy stosunków zdrowotnych“.

IV. „Wzywa się rząd, by jak najrychlej przedłożył Izbie posłów projekt ustawy o zapobieganiu gruźlicy i chorobom płciowym i o ich tłumieniu“.

V. „Wzywa się rząd, by wspierał urządzanie sanatoryjów, planowane przez towarzystwa przeciwgruźlicze w kilku krajach i by w tym celu postarał się o wstawienie do budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych na r. 1913 kwoty odpowiedniej wysokości“.

VI. „Wzywa się rząd, by szczególną uwagę zwrócił na zorganizowanie i rozwój domowej opieki nad chorymi i by przez stosowne subwencje starał się o to, aby w publicznych szpitalach mogły się odbywać kursy, kształcące odpowiedni personel do pielęgnowania chorych w domach prywatnych“.

VII. „Wzywa się rząd, by w tym kierunku działał, aby we wszystkich szkołach ludowych i średnich obowiązkowo nauczano zasad higieny z uwzględnieniem rozwoju i wieku młodzieży“.

VIII. „Wzywa się rząd, by jak najszybciej w drodze rozporządzenia wydał szczegółowe zarządzenia w celu rzeczywistego zachowania jak największej czystości we wszystkich lokalach publicznych, zakładach komunikacyjnych i t. d., albowiem tylko w ten sposób można upatrywać najlepiej ochronę przeciw rozpowszechnianiu chorób przenośnych, a w szczególności przeciw szerzeniu się gruźlicy“.

IV. „Wzywa się rząd, aby jak najrychlej przedłożył projekt ustawy o higienicznym wychowaniu w szkołach ludowych i wydziałowych przez nauczycieli, którego zadaniem ma być pobudzanie o zapobieganiu chorobom“.

W końcu stycznia sprawozdanie komisji sanitarnej było przedmiotem dyskusji w Izbie posłów. I mało brakowało, a byłaby się powtórzyła znówu farsa z odesłaniem projektu jeszcze raz do komisji. Z inicjatywą w tym kierunku wystąpiło Koło polskie, które dopiero teraz, jak się zdaje, zorientowało się w brakach i wadliwościach proponowanej ustawy, choć przecież przed kilkoma jeszcze laty otrzymało wyczerpu-

jący memoriał Wydziału krajowego w tej sprawie, oparty o opinię krajowej ankiety fachowej.

Zbyt późno niestety pos. Lisiewicz wystąpił z poparciem proponowanych przez ankietę poprawek i skłonił Koło do oświadczenia się i głosowania w Izbie za odesłaniem projektu do komisji.

Inne stronnictwa parlamentarne chciały już nareszcie zakończyć tę sprawę, od szeregu lat zajmującą parlament.

Odraczający wniosek Koła polskiego nie uzyskał więc większości głosów i ustawę w dniu 10. lutego w Izbie uchwalono.

Koło polskie doznało porażki.

A co gorsze jeszcze, to to, że ustawa nie spełnia słusznych i uzasadnionych dezyderatów, wypowiedzianych przez ankietę krajową i stanie się dla gmin i kraju wielce uciążliwą.

Przebieg sprawy wykazuje jaskrawo, na jakie szkody narażone jest społeczeństwo z tego powodu, że w Kole polskim brak jest lekarzy, którzyby należycie informowali w porę posłów naszych o postulatach i potrzebach sanitarnych kraju.

Ustawą przeciwepidemiczną zajmowały się w tych tygodniach i Izby lekarskie. Izba lekarska zachodnio-galicyjska zaproponowała wspólną akcję obu izb galicyjskich w celu przyspieszenia sprawy. W chwili, gdy ta propozycja nadeszła do Lwowa, parlament już w drugim czytaniu ustawę uchwalił i w trzecim czytaniu większą jej część załatwił. Izba lekarska wschodnio-galicyjska uznała więc interwencję izb za zbytętną i spóźnioną.

W sprawie pomnożenia funduszu zaopatrzenia wdów i sierót po lekarzach.

Za tłumienie epidemii i szczepienie ospy pobierają lekarze galicyjscy kwotę około 800.000 koron.

Każdego miesiąca przedkłada lekarz rachunek kosztów podróży i dyet, który odsyła władze polityczne powiatowe Namiestnictwu, które najrychlej po sześciu tygodniach asygnuje koszt. Czasem lekarz musi czekać i pół roku na ciężko zarobione i wydane na podwoły grosze.

Jest to dla lekarza połączone z wielkimi przykrościami, bo, nie znając czasu nadejścia asygnaty, nie może dowolnie rozporządzać pieniędzmi.

Niektórzy lekarze są zmuszeni do wnoszenia ostemplowanych podań o zaliczkę na poczet przesłanych rachunków, inni wreszcie uciekają się o protekcję do urzędników rachunkowych, byle prędzej pieniądze otrzymać.

Sądzę, że koledzy chętnieby się zgodzili na udzielanie z otrzymanych pieniędzy małych datków np. 1 proc. dla wdów

Dr. TADEUSZ MISZKE.

Myśli, spostrzeżenia i uwagi z podróży.

(Dokończenie).

Często się słyszy naiwne twierdzenie, że dawniej obchodzili się ludzie bez higieny i dobrze było. W rzeczywistości nie było wcale dobrze, że wspomnę tylko łowe zarazy, które w zwyciężkim pochodzie wyludniały całe kraje. Może niektóre choroby zakaźne, jak n. p. gruźlica, nie znajdowały tyle warunków rozszerzania się, co dzisiaj, bo nie było tej łatwości przenoszenia się z miejsca na miejsce i stykania się z innymi przez rozwój środków komunikacyjnych publicznych, jak drożki, omnibusy, tramwaje, koleje żelazne. Nie były też w tej mierze co dzisiaj rozpowszechnione i uczęszczane lokale publiczne wszelkiego rodzaju, które dzisiaj są stale pełne po części z potrzeby, a jeszcze więcej ze złego nałogu. Mało również było warunków, sprzyjających modnemu obecnie a wyczerpującemu siły nocnemu życiu, nie tyle dla pracy, ile dla rozrywki i wszelkiego użycia.

Mimo, że ostrożność jest usprawiedliwioną, istnieją wielkie braki w dziedzinie higieny, nawet w takim kraju hoteli i uzdrowisk, jak Szwajcarya.

Pierwszorzędne zakłady lecznicze, urządzone nieraz z olbrzymim nakładem starań i pieniędzy, wykazują niedostatki w higienie.

Klienci z całego świata wchodzą wprost, jak przyjechali, w tych samych odzieniach i bieliźnie w wir życia zakładowego. Odzieży i tłumoków się nie odkaża, a natychmiastowa kąpiel nie jest obowiązująca.

Urządzenia kąpielowe, jakkolwiek postępowe, przecież posiadają znaczne niedostatki. Największy z nich jest ten, że nie można być pewnym dokładności służby, której się powierza starania około czystości wani i t. p. Opowiadał mi pewien lekarz, którego spotkałem w podróży, że wyniki bakteriologicznych badań dna wani i miednic, rzekomo czystych,

w trzech pierwszorzędných sanatoryach europejskich były bardzo pouczające, bo wszędzie znaleziono w wielkiej obfitości zarazki chorobotwórcze. Ogłoszenie takich wyników badań prywatnych byłoby mimo ich prawdziwości niebezpieczne dla ogłaszających, bo każdy zakład znajdzie dosyć sposobów ochrony i pewnie jej nie zaniedba, a nie każdy zechce się na proces narażać. Sprowokowanie zaś badania urzędowego na nic się nie przyda, bo ono znajdzie zawsze wszystko w porządku. Tak mi na moje interpelacje ów lekarz odpowiedział.

Odkazanie naczyńia stołowego, które się styka z ustami (śliną) i rękami i w które chorzy kaszla, pozostawia też wiele do życzenia. Widziałem piękne i skomplikowane urządzenia do odkazania naczyńia stołowego, których się wcale nie używało.

Wiadomo każdemu, do czego to nie używa się n. p. miednic w hotelach, począwszy od czyszczenia zębów i płukania ust. A ich czyszczenie polega na popłukaniu wodą i wytarciu ścierką. Dla wszystkich gości używa się tych samych szczotek do czyszczenia posadzek, a do czyszczenia sukien służą także dla wszystkich jedne i te same szczotki. Po wyczyszczeniu obuwia, na którym znajduje się z konieczności różnego rodzaju niebezpieczny brud, wykonywa służba, nie umywszy rąk, inne czynności, jak ślanie łóżek, przy czem bierze się do tych brudnych rąk poduszki i t. p.

Zwieczając cztery duże sanatoria szwajcarskie, zauważyłem znaczną różnicę między czystością u kobiet a u mężczyzn, i to na korzyść mężczyzn. Stwierdziłem to na bieliźnie, pościeli, a zwłaszcza poduszkach. W pokojach przeznaczonych do mycia rąk dla pań przed jedzeniem często wieczorem nie było w koszu przeznaczonym na użyte ręczniki ani jednego, podczas gdy w męzkich „lavatory“ zwykle przed wieczorem po trzydziestu kilka ręczników użytych widziałem. Prócz tego opowiadał mi fryzjer, że niektóre panie każą się czesać przed kąpielą, w której włosów nie maczają, że głowy czasem tygodniami a nawet miesiącami nie myją a podkładów i przygotowanych włosów wogóle nigdy.

BU-CO

(nazwa fabryczna zam. Buttermilch-Conserven) dietetyczny przetwórczo odżywczy, służący do sporządzenia czystego i wolnego od zarazków maślanki o stałym składzie, dokładnie ustalonej zawartości kwasu i zn. komite woni.

Bardzo zalecany przy chorobach kiszek cienkich i ich przydatków (nieodstateczne trawienie błaski i t. uszczu) jako też przy „kiszczach”, cyentrycznych nieżyłach kiszek a ulubiony także jako dodatek przy braku pokarmu. (Por. literaturę).

Próbki i literaturę przesyłają darmo:

Oesterreichisch-Ungarische Milchwerke, Linz a/D**EL-CO**

(nazwa fabryczna zam. Elweissmilch-Conserven) dietetyczny przetwórczo odżywczy, służący do sporządzenia czystego i wolnego od zarazków mleka białkowego, małego mieszczącego węglowodanów i soli, a posiadającego skład t. y. „Bardzo skuteczny przy zaburzeniach w przyswajaniu węglowodanów i soli, niesprawność, zatruciach, procesach rozkładowych (paedatrophia) i przy zakażeniach drogą przewodu pokarmowego. (Por. literaturę).

Próbki i literaturę przesyłają :

i sierót po lekarzach, byle mogli pieniądze otrzymywać prędko.

Sposób najracjonalniejszy byłby ten, by Izby lekarskie wysłały deputację do c. k. Namiestnictwa i Wydziału krajowego z memoriałem, by lekarzom po nadejściu rachunku asygnowano bez ich prośby 66 proc. zaliczkę na poczet tegoż, a rachunek może sobie departament rachunkowy załatwiać choćby i przez rok.

Ponieważ suma zaliczek wynosiłaby około pół miliona koron, więc tem samem możnaby uzyskać kwotę 5.000 koron, a i lekarze byłiby zadowoleni.

Dr. Żurkowski.

Podając powyższy wniosek kol. Żurkowskiego do rozprawy Izbie lekarskiej, pozwolę sobie dorzucić parę uwag.

Myśl kol. Żurkowskiego jest dobra. Niewątpliwie dla wielu lekarzy byłoby pożądanem, aby cała należność komisijną lub przynajmniej znaczniejszą zaliczkę mogli otrzymać wkrótce po wysłaniu rachunku.

Tylko kalkulacja kol. Żurkowskiego wydaje mi się wątpliwą. Gdyby bowiem powiodło się Izbie skłonić namiestnictwo do wypłacenia 66 proc. należności jako zaliczki, żaden z lekarzy nie poczuwałby się do obowiązku zapłacenia 1 proc. kwoty uzyskanej na fundusz wdów i sierót, gdyby udzielenie zaliczki nie było zawarunkowane taką spłatą i gdyby namiestnictwo wprost jej nie potrącało. Takie zaś potrącanie datków na wdowy i sieroty według mego zdania nie dałoby się przeprowadzić.

Byłby może inny, praktyczniejszy sposób zorganizowania wypłat zaliczkowych. Izba mogłaby utworzyć osobną kasę zaliczkową na wzór kas fakturowych. We Lwowie istnieją, o ile wiem, dwie kasy fakturowe, oddające kupiectwu ważne usługi przez to, że na poczet rachunków, wystawianych stronom przez firmy, udzielają zaliczki do wysokości 80 proc., potrącając pewien procent. Odbywa się to w ten sposób, że firma daje kasie fakturowej rachunek wraz z cesją do ściągnięcia

a otrzymuje rodzaj pożyczki zaliczkowej, którą w razie nieściągalności rachunku obowiązuje się zwrócić.

Gdyby Izba podobną kasę założyła, odpadłoby wszelkie ryzyko nieściągalności i zaraz po wejściu rachunku do namiestnictwa i po jego prowizorycznem, pobieżnem sprawdzeniu, możnaby z tej kasy wypłacić lekarzowi 66 proc. należności na podkład cesyi, dołączonej do podania do namiestnictwa.

Lecz pobór 1 proc. nie wystarczy. Na oprocentowanie zaliczek i koszt manipulacji musiano by pobierać 6 proc. rocznie, a więc 3 proc. jako ratę półroczną, gdyż w ciągu pół roku rachunki w namiestnictwie powinny już być załatwione. Gdybyśmy na fundusz wdów i sierót doliczyli 1 proc., wypadłoby razem od całej zaliczki 4 proc.

Kapitał obrotowy kasy mógłby być stosunkowo niewielki i przypuszczam, że parę dziesiątek tysięcy najzupełniej by wystarczyło.

Oczywiście namiestnictwo po załatwieniu rachunku przekazywałoby należność sprawdzoną do podjęcia kasie, a ta po rozliczeniu odsyłałaby interesowanemu koledze resztę, na niego przypadającą.

Nie trzeba takiej kasy, opartej na podkładzie rachunków i cesyi mieszać z kasami zaliczkowymi innego typu, które w kołach lekarskich nie miałyby powodzenia.

Dr. Szczepan Mikołajski.

Sprawozdania nadobowiązkowe.

Pewne starostwo zażądało od lekarza, by do dni 7 przedłożył wykaz osób leczonych surowicą przeciwbłoniczą w roku 1912. W wykazie ma lekarz uwidocznnić: 1. imię, nazwisko i wiek leczonego, 2. ilość zużytej surowicy, 3. wynik leczniczy.

Na wezwanie to odpowiedział lekarz, że wykazu chorych

Może ktoś nazwie przesadą zwracanie uwagi na takie drobiazgi, albo dopatry się w tem niebezpieczeństwa stwarzania maniaków, dziwaków i bakteryofobów, którzy również mogą się stać plagą społeczną? Na pierwszy zarzut odpowiem, że jeżeli zrezygnujemy z dążenia do udoskonalenia rodzaju ludzkiego, to możemy zrezygnować z wszystkich szczegółów tej pracy dla przyszłości, a więc i z udoskonalenia jednostki, która jest podstawą i punktem wyjścia dla społeczeństw i narodów. Gdyby było możliwe uodpornienie człowieka na choroby bez higieny, to pozostaje jeszcze do zaspokojenia poczucie estetyczne, którego brud jest wrogiem, gdziekolwiek się znajduje. Zaniedbanie każdej jednostki pod względem wychowania higienicznego i estetycznego mści się na całym społeczeństwie i przyszłości jego, bo jednostka jest ogniwem w łańcuchu ewolucyjnym i zawiązkiem przyszłych pokoleń.

Na zarzut niebezpieczeństwa stwarzania maniaków zauważę, że wszystko zależy od ujęcia sprawy. Wychowanie, które stwarza ludzi chorych na umyśle, maniaków, hipochondryków i bakteryofobów, nie jest wychowaniem higienicznym. Rezultatem wychowania higienicznego może być tylko człowiek zdrowy, który się nie boi choroby, ani śmierci i umie z niemi walczyć zwycięsko i śmiało, ale z całym aparatem tych ostrożności, które daje nauka i doświadczenie. Ślepe narażanie się na niebezpieczeństwo jest głupstwem, również jak ślepe tchórzostwo.

Jeżeli jest coś, dla czego warto pracować, to tylko przyszłość własna, a jeszcze bardziej przyszłość potomnych. Kto się tej pracy wyrzeka, ten staje na stanowisku nihilistycznym. Jeżeli mamy odwagę pracować na nędzę i upadek przyszłych pokoleń, to z tem większą ochotą powinniśmy się starać o ich podniesienie i wyzwolenie.

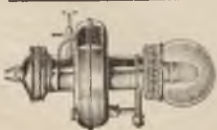
Przyzwyczajaliśmy się za granicą widzieć same dodatnie strony. W rzeczywistości tak nie jest. Tacy rutyniści na punkcie hotelarstwa, jak Szwajcarzy, pozostawiają wiele do życzenia pod względem wymagań higienicznych.

W zwykłych hotelach nie odkaża się pokoiów po gościach, chociaż wśród nich często chorzy bywają.

W sanatoriach mimo wszystkie zapewnienia niema gwarancji, że odkażanie odbywa się wogóle, a tem mniej, że odbywa się wzorowo, chociaż w tych sprawach zakłady lecznicze powinny być same umożliwić publicznej kontroli. Tymczasem odkażanie odbywa się często w takiej tajemnicy, jakgdyby się istotnie z niem chciało ukrywać, chociaż takse za nie pobiera się tak od chorych, jak i od zdrowych, z całą otwartością. Różnie też bywalcy sanatoryjalni mówią o tych rzeczach.

Pozwolę sobie zrobić kilka uwag w tym przedmiocie, przeznaczonych nie dla lekarzy, ale dla sfer nielekarskich, które często „Głos lekarzy” czytają.

Jedną z plag sanatoriów i pensjonatów z wyjątkiem lecznic dyetetycznych, jest przekarmianie kuracjuszy i pensjonarzy. Higienisci bardzo trafnie porównują żywy ustrój do pieca, w którym się odbywa pewnego rodzaju spalanie pokarmów przy dopływie tlenu. Bywa ono mniej lub więcej dokładne, zależnie od mniejszego lub większego dopływu tlenu i innych okoliczności. Część pożywienia ulega spalaniu, a reszta wydala się z ustroju, albo pozostaje w krwi, lub też osadza się w pewnych tkankach jako zapas, albo jako złogi chorobowe. Przemiana materii jest jednak sprawą dosyć zawiłą, a przy tem są tam jeszcze znaczne wątpliwości i niejasności, więc popularyzowanie tej gałęzi wiedzy nie jest łatwe. Ale każdy pojmie, że piec w którym się dużo i często pali, popiołu nie usuwa, a dopływu tlenu nie ułatwia, musi w najkrótszym czasie ponieść szkody i trzeba go poddać gruntownej restauracji, jeżeli ma znowu osiągnąć normalną sprawność. Podobnie ma się rzecz z żywym ustrojem. I w nim gromadzi się jakby popiół i sadze w postaci różnych połączeń chemicznych, które, przekroczywszy pewną miarę, stają się przyczyną niedomagań, z początku lżejszych, a przy niepoprawności coraz cięższych. One uprzykrzają życie i przyspieszają starość z całą litanią objawów niedołęstwa.

Światła „Wiktorin”

Lampa spirytusowa o sile 180 świec. Najnowsze oświetlenie Koszt 3 hal. godzina. Przez władze państw. zbadane i uznane za doskonałe.

OSKAR FASSLER

Skład gramofonów i elektr. lamp we Lwowie, przy ul. Sykstuskiej 1. 29

leczonych surowicą przeciwbłoniczą przedłożyć nie może, gdyż nie prowadzi odpowiednich zapisków.

Do nas zaś zwraca się ten lekarz, urażony formą wezwania („Wzywam Pana Dra, abyś itd.”) z zapytaniem, czy starostwa ustawowo mogą żądać tego rodzaju sprawozdań w formie wezwania, czy też udzielanie takich informacji jest jedynie zależne od grzeczności i chęci służenia dobrej sprawie, wobec czego starostwo powinno prosić o sprawozdanie w formie grzecznej i uprzejmej.

Dodaje nasz korespondent, że podobnych wykazów żąda starostwo i o innych chorobach.

Na powyższą interpelację odpowiemy paru uwagami. Według naszego inniemanie starostwo ma prawo żądać wykazu leczonych surowicą przeciwbłoniczą wtedy, jeśli lekarzowi surowicy do bezpłatnego jej stosowania dostarczyło, gdyż w tym wypadku chodzi o zdanie sprawy ze spożytkowania surowicy. Może też żądać starostwo podobnego wykazu od lekarza, delegowanego do tłumienia epidemii błonicy, który w sprawozdaniu powinien także o spostrzeżeniach leczniczych podać dane.

Dałoby się dalej uzasadnić, gdyby starostwo żądało wspomnianego wykazu od lekarza gminnego lub okręgowego, gdyż z tytułu nadzoru państwowego nad zakresem autonomicznej służby sanitarnej starostwo może domagać się szczegółów leczenia chorób zakaźnych.

Wreszcie takie wezwania byłyby uzasadnione, gdyby chodziło o leczenie nowym środkiem, którego używania zezwolono pod warunkiem sprawozdań.

Jeżeli nie zachodzą powyższe okoliczności, lekarz nie ma obowiązku przedkładania wykazów, odpowiedzieć jednak na wezwanie powinien w sposób taki, jak to uczynił nasz korespondent, aby uniknąć niepożądanych konfliktów.

Chciał jednak lekarz w pewnych wypadkach nie ma obowiązku podawania swych spostrzeżeń leczniczych do wiadomości władzy, dobrze uczyni, gdy będzie powolnym wezwaniu, chodzi tu bowiem o zestawienie statystyki, mającej praktyczne znaczenie dla lecznictwa.

Zależy od taktu lekarza powiatowego, w jakiej formie wezwanie do nadobowiązkowych sprawozdań wyrazi. Sądzymy, że powinien być w formie bardzo ogólnym, bo chodzi tu przecież o bezpłatne usługi lekarza, do których szorstka forma nie zachęca.

Po czterdziestym roku życia nawet taki sposób odżywiania, który się powszechnie za skromny uważa, wywołuje bardzo często zaburzenie w zdrowiu, wobec braku ruchu i wogóle braku pracy mięśniowej. Ale nie rzadko przekraczają młodzi i starsi w taki sposób miarę w jedzeniu i picu, że można zwątpić w rozum ludzki i władzę panowania nad zwyrodniałymi popędami, tem bardziej, że i na innych polach zdradza ludzkość zanik instyktu zdrowia.

Obejrzawszy zbliżoną pewną liczbę zakładów leczniczych, które się liczą na tysiące, przyjrzawszy się tej nędzy, wstrząsającej do głębi, szuka się odpowiedzi na pytanie, czemu człowiek nie posiada tego instyktu, choćby w tej mierze, jak zwierzęta, podczas gdy tysiące pokus go otaczają. Rozum i wola, nachylające się w stronę pierwszej lepszej podniety, choroby ciała i umysłu, lub skłonność do nich, to nasza spuścizna po przodkach. Czy możemy sobie wybierać duszę i ciało, czy też raczej musimy je brać takie, jak nam przypadną w udziale? Czy to nie dziw, że przecież czasem się buntujemy przeciw temu porządkowi rzeczy i chcemy go zmienić. Zda je mi się, że w tym chceniu zmiany leży cała nadzieja. Musimy sobie przyznać jednak, że dotychczas człowiek uczynił znacznie więcej dla hodowli zwierząt i roślin, niż dla swojej własnej.

Kto się raz poczuł w ścisłym związku z wszechświatem i poznał jako cząstka jego swoją wieczność, ten posiadał tajemnicę ukojenia wszystkich smutków. W tej tajemnicy leży spokój, moc i cierpliwość czekania na rozwiązanie wszystkich zagadek bytu.

Śmiem jednak wątpić, czy do tego poznania prowadzi kultura żądz i zachcianek, czyli użycia chwili, będącego samo o sobie celem, bez względu na przyszłość.

A właśnie kultura takiego użycia panuje w naszych czasach wszechwładnie nad ludźmi.

Epilog tej kultury rozgrywa się w szpitalach, więzieniach i domach dla obłąkanych, w bólu i rozpacz, błagalnych westchnieniach do Opatrzności, albo w bluźnierstwie.

Z drugiej strony zależy od temperamentu lekarza, czy biurokratyczna, utarta formułka sprawi mu przykrość do tego stopnia, aby z ujmą dla publicznych interesów odmówił informacji.

Te formułki są pozostałością dawnych czasów, kiedy stosunek urzędników do publiczności inaczej się kształtował. Dziś w urzędy wnika duch obywatelski, a władze przekonują się, że nie zawsze muszą i mogą rozkazywać, lecz nieraz trzeba i uprzejmie zapraszać obywateli do współdziałania w sprawach publicznych.

NADESLANE.

Stomatolog DR. HENRYK ALLERHAND

po powrocie z podróży naukowej do Ameryki ordynuje
Wałowa 11. od 9-6 Telefon 152 II.

Już otwartą została

Apteka centralna i laboratorium chemiczno-farmaceutyczne i kosmetyczne

MRA M. OBERLAENDERA

we Lwowie przy ul. Piekarskiej 45 (róg ul. Cypa Hoffmana).
Telefon 1876.

**Instytut roentgenowski dla celów rozpoznawczych
leczniczych**

Dra M. PENZIASA Lwów, ul. Sykstuska 9

Zasłońmy ten obraz ponury!

Jesteśmy wśród gór potężnych — przed nami roztacza się krajobraz, który wraz ze swoim niebem i słońcem pozwala zapomnieć na chwilę o smutnej rzeczywistości i rzuca nam łaskawie w duszę zarzewie nadziei, że kiedyś przyjdzie wyzwolenie.

Pociąg doszedł do kresu, i wysadził nas na zboczu góry, pod którą legła nie duża wieś Szwajcarska:

Leysin.

Wioska ta leży w pobliżu doliny Rodanu u stóp góry La Rionda, od południowej strony na wysokości od 1400—1500 m. n. p. m., liczy około 1700 miejscowych mieszkańców, i mniej więcej drugie tyle przyjezdnych zdrowych i chorych, ma piękne widoki i spacer, dużo słońca, czyste alpejskie powietrze, doskonałą wodę, 7 dużych sanatoryjów i kilkanaście większych i mniejszych pensjonatów z werandami. Prócz tego kliniki Dra Rollier, z których jedna Les Frênes według najnowszych wymagań nauki urządzona, wyłącznie dla chorych na wszelkie postacie gruźlicy chirurgicznej. Do leczenia w Leysin nadają się różne formy t. zw. konstytucjonalnego schorzenia, niedokrewność, cierpienia dróg oddechowych, gruźlicze i inne, jakoteż gruźlica stawów, kości, gruczołów chłonnych, otrzewnej, skóry i błon śluzowych.

Cierpienia, połączone ze stałą gorączką, choroby serca w stadium niekompenzacji i choroby nerwowe ze znaczną psychiczną pobudliwością nie nadają się do leczenia w klimacie alpejskim. O ile są wskazania, można tutaj leczyć się we wszystkich porach roku.

Wyniki leczenia, zwłaszcza w przypadkach t. zw. gruźlicy chirurgicznej, są wprost znakomite. Koszty dziennego pobytu tj. mieszkanie, wyżywienie i leczenie wynoszą odpowiednio do stopnia wygód od 8 do 20 franków.

Jak wszędzie, tak i tutaj nie brak szczegółów, zasługujących na wzmiankę, ze względu na swoją wyjątkowość, albo na potrzebę wychłostania publicznego przez satyrę lub humorystę.

Skład i pracownia instrumentów chirurgicznych, nożowniczych i aparatów ortopedycznych

Juliana Trepczyńskiego

dostawcy do c.k. Kliniki dziecięcej Uniwersytetu Lwowskiego

L W Ó W

obecnie

ulica Dominikańska 9.

SPRAWOZDANIE

z czynności Izby lekarskiej wschodnio-galicyskiej.

Protokół z posiedzenia Wydziału Izby lekarskiej wschodnio-galicyskiej z dnia 10 stycznia 1913.

Obecni: prezydent dr. Festenburg, dr. Kohlberger, dr. Mikołajski, dr. Papée, dr. Schellenberg i dr. Zion, Protokół z ostatniego posiedzenia odczytano i przyjęto.

Przed porządkiem dziennym podaje prezydent, że Związek techników zwrócił się do Izby naszej celem zawiązania się w komitet w sprawie wyborów do Rady miejskiej.

Uchwalono zgodzić się na listę techników, jeśli przyjmą dwóch nowych lekarzy na listę swoją a mianowicie dra K. i dra P. — Sprawę tę poruczone dr. M. i dr. P., którzy kooptowali do tego celu dra Sch. i dra Z.

1) Następnie donosi prezydent, że Izba styryjska przesała nam sprawy gospodarcze.

Uchwalono zawiadomić o tem wszystkie Izby austr. i założyć protokół specjalny dla tych spraw.

2) Dr. L. z S. o uwolnienie od opłaty do Izby. — Uchwalono odmówić tej prośbie.

3) D. L. Ch. z S. o uwolnienie od opłaty.

Uchwalono zasięgnąć informacji u delegata Izby dra N.

4) Lek. B. z S. o uwolnienie od opłaty.

Uchwalono skreślić zaległe opłaty a za rok 1912 uwolnić od ²/₃.

5) Dr. B. o uwolnienie od opłaty.

Uchwalono zaległości skreślić.

6) Dr. B. z M. o uwolnienie od opłaty.

Uchwalono uwolnić od ²/₃ za rok 1911 i 1912.

7) Dr. Papée odczytał swój referat w sprawie wyjaśnienia naszego stanowiska co do umowy z Towarzystwami ubezpieczeń od wypadków i na życie.

Zgodnie został przyjęty i będzie wysłany do Związku kraj lekarzy w Krakowie.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Dr. Zion
Prowadzący pióro.

Dr. Festenburg
Prezydent.

Protokół z posiedzenia Wydziału Izby lekarskiej wschodnio-galicyskiej z dnia 15. stycznia.

Obecni: prezydent dr. Festenburg, dr. Mikołajski, dr. Papée, dr. Schellenberg i dr. Zion.

Dr. Papée zdaje sprawę z petraktacji z Towarzystwem techników w sprawie wyboru do Rady miejskiej.

W dyskusji brali udział wszyscy członkowie Izby.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Dr. Zion
Prowadzący pióro.

Dr. Festenburg
Prezydent.

W niedzielę i święta jest dobra sposobność stwierdzenia nastroju pobożnego w zborze ewangelickim. Zgromadzeni wierni słuchają w skupieniu ducha nauki i psalmy śpiewają, jak chóry anielskie, con delicatezza e dolcissimo. Ale rezultaty pokrzepienia na duchu stwierdzić można dopiero wieczorem, począwszy mniej więcej od 8 godziny. Wówczas słychać pojedyncze głosy, śpiewające na cześć Stwórcy, jak wieś długa i szeroka do późnej nocy „poco a poco crescendo, sforzando e fortissimo, allegro con fuoco alcoholico“ i ciągle da capo a nigdy alfine.

U nas inaczej?!

Mieszkańcy sanatoryjów i pensjonatów nieregularnie wstają, nieregularnie spać chodzą, nieregularnie piszą, do krewnych i znajomych, nieregularnie płacą swoje rachunki, ale z niezwykłą punktualnością jawią się w sali jadalnej w godzinach karmienia. Zabawna jest obserwacja tej menażeryi, jak sunie do koryta, powyłaziwszy ze swoich klatek. Mistrz ceremonii, starszy kelner chodzi sztywnym krokiem, rzuca bystrym wzrokiem na wszystkie strony, jak się zlatują sroki i gawrony: i ta co dużo je, i ten co wszystko wie, i ta z twarzą smutną, — wszyscy na miejscach już są. Nie potrzebuje mistrz ceremonii wywoływać wspaniałych tytułów dań, bo wszystko wypisano na gustownych kartonach z alpejskimi widokami: Zupa à la jutrzienka, sandacz z Montblanc, kotlet simploński, lody alpejskie i t. p. Tymczasem menażerya czeka niecierpliwie, a jest tam lew paryski z łysiną zamiast grzywy i ze sztucznymi kłami, i tygrysyca angielska długa a płaska, i hyena „centkowa“ z Brukseli, która męskie trupy „wigrzebie a żywcem żęzere“. Mówią o niej, że jest dwadzieścia lat „stara“, a czterdzieści lat, jak „złapana“. Są inne jeszcze okazy, ale nie będę wszystkich wyliczał.

U nas inaczej?!

Fryzyer strzyże i goli bardzo zręcznie, czasem „puszcza krew“ nie umyślnie, umie w braku trzeciej ręki przytrzymywać grzebień zębami lub własną czupryną, ma piękne aparaty „a-septique“ i wyciera swoje narzędzia operacyjne czasem także w surdut lub spodnie, uporczywe małe włoski potrafi zgrabnie

Protokół z posiedzenia Wydziału Izby lekarskiej wschodnio-galic. z dnia 22. stycznia 1913 r.

Obecni: prezydent dr. Festenburg, dr. Kohlberger, dr. Mikołajski, dr. Papée, dr. Schellenberg i dr. Zion.

Protokół z ostatniego posiedzenia odczytano i przyjęto z następującym dodatkiem.

W sprawie wyborów do Rady miejskiej zgłosił się komitet techników do prof. dra Bednarskiego jako prezesa Towarzystwa lekarskiego, który ze względu, że Towarzystwo lekarskie jest ściśle naukowym, odniósł się do prezydenta Izby lekarskiej. — Sprawę tę przedstawił prezydent na posiedzeniu Wydziału Izby i Wydział uchwalił połączyć się mimo spóźnionej pory co do rozpoczęcia jakiejś akcji przedwyborczej z komitetem techników a to pod warunkiem, że Izba nasza będzie miała wpływ przy zestawianiu listy ogólnej i że będą przyjęci na tę listę dwaj kandydaci, poleceni przez Izbę, a mianowicie prof. dr. Kučera i dr. Papée. — Cały Wydział Izby bierze udział w konferencji z komitetem techników.

Przystąpiono do porządku dziennego.

1) Wydział wykonawczy Izb podaje do wiadomości, że wniósł imieniem wszystkich Izb z wyjątkiem Izb bukowińskiej i niemiecko- i włosko-tyrolskiej wypowiedzenie istniejącej umowy z Towarz. ubezp. od wypadków i że nowa umowa z Towarz. ubezpieczeń na życie wejdzie w życie z dniem 10 marca br. — Ponieważ między przytoczonymi Izbami niema Izby wsch. galic., która również upoważniła Wydział wykonawczy do wypowiedzenia umowy, przeto uchwalono na wniosek dra Papée zapytać się w tym kierunku Wydziału wykonawczego Izb austr. w drodze pisemnej.

2) Prezydent podaje do wiadomości, że posiedzenie Wydziału wykonawczego austr. Izb odbędzie się dnia 26. bm. — Na tem posiedzeniu poinformuje się w sprawie powyższego pisma co do wypowiedzenia umowy z Towarz. ubezp. od wypadków.

3) Dr. Mikołajski odczytał list dra N. z Bełza w znanej sprawie dra Frostiga z tamtejszym sędzią.

Lekarze w Bełzie są skłonni do urządzenia bojkotu wobec sądu i żądają, aby wydelegowano innego sędziego celem przeprowadzenia śledztwa.

Uchwalono, aby prezydent wraz z wiceprezydentem Izby udali się ponownie do prezydenta sądu z przedstawieniem całej sprawy i z prośbą o ponaglenie i wydelegowanie innego sędziego.

Po załatwieniu tych spraw otworzył prezydent posiedzenie

Rady honorowej.

1) W sprawie dra S. i dra Ż. przeciw dr. M., wszystkich z N. — obie strony jawiły się osobiście.

Referent dr. Y. przedstawił wniesione do Izby zażalenie dra S. i dra Ż., którzy dr. M. czynią zarzuty, że starał się o po-

zdmuchiwać z nożyczek lub grzebienia, nie uchyła się od dowcipnych uwag i rozmowy, przy końcu proponuje przejrzanie się w lusterku, przykładając jeszcze raz rękę do swego dzieła, poprawiając tu i ówdzie, czy trzeba, czy nie, czyści ubranie klienta kilkoma mistrzowskimi pociągnięciami szczotki przez całą długość postaci, odbiera zapłatę i głośnie pozdrowieniem żegna gościa, zadowolony, że znowu się pozbył jednego.

U nas inaczej?!

Ze Izą w oku patrzyłem, jak trzepią z okien ściereczki, a nawet małe kobierce; tak mi to żywo przypominało ojcyste zwyczaje.

W czasie spaceru zwracają uwagę dźwięki krowich dzwoneczków, tylekroć przez poetów opiewane, chociaż sędzę, że każda, nawet nie szwajcarska krowa potrafi robić taką idyllę. Jeżeli się jej dzwonek przywiesi.

W miejscach ustronnych, opodal od ścieżek, można często znaleźć ślady pobytu człowieka. U nas inaczej?!

Z krótkich spacerów wraca się zwykle wcześniej do domu, jeżeli deszcz zacznie padać i albo się pisze listy z podróży, albo się co innego robi, słuchając dzwoneczków na korytarzu i strzelania drzwiami w salonach, czytelnich i fumoirach. Najczęściej jednak czeka się niecierpliwie na porę karmienia, podczas której po samych potrawach najbardziej zajmują uwagę niektóre wdzięczne postacie dziewcząt, roznoszących potrawy. Wówczas nawet starzy i chorzy zapominają o wieku i chorobie, dopóki siedzą spokojnie.

Ale nie samym żartem człowiek żyje. Jesteśmy w górach. Od tych gór, tego nieba i słońca wionie ku nam na skrzydłach niepokalanego powietrza szept duszy wszechświata: „odzy-skaście nadzieję, którzy przyszliście tu szukać zdrowia“. Ty-siące napływają, aby ten szept usłyszeć i tysiące odchodzą z przywróconem zdrowiem. Może go zechcą strzedz, pamiętając, że nie o jednostkę idzie, ale o przyszłe pokolenia, które przyniosą z sobą przekleństwo lub błogosławieństwo życia ojców lub praojców swoich.

Leysin 2. X. 1912.

Dr. T. Miszke.

sady w kasach chorych, które nie były wolne i przez to przeskądzał im w zabiegach o podwyższenie wynagrodzenia. — Na to zażalenie nadeszło od dra M. obszerne usprawiedliwienie, które referent odczytał. Na wezwanie prezydenta Izby kol. dr. S. daje następujące wyjaśnienie: „Od lat 16. pełnię obowiązki lekarza kasy chorych w D. Dotychczas nie było żadnych nieporozumień, dopiero w maju 1912, zawezwał mnie p. W. przewodniczący tej kasy i żądał odemnie, abym przynajmniej raz na tydzień pełnił dyżur w kopalni. Zażądałem wtenczas podwyższenia pensji, albo za każdy dzień 10 koron i 2 korony za furmankę. Przewodniczący się nie zgodził, przeciwnie, wypowiedział mi posadę.

Równocześnie zgłosił się wtedy u mnie dr. M. z tem, że ma zamiar osiedlić się w N. Prosiłem go wtenczas, aby kasy tej nie przyjął, wyłuszczając mu powody. Przyobieczał mi to, a mimo tego urzęduje dla członków kasy od 1. lipca 1912.

Dr. M. potwierdza wszystkie przytoczone fakty, usprawiedliwia się tylko tem, że niejaki p. G. urzędnik kasy przyszedł do niego z propozycją, aby objął leczenie członków kasy za z góry umówionem wynagrodzeniem, które każdorazowo będzie zaraz wypłacone. Na to się zgodził dlatego, że według jego zdania posada ta nie stała, tylko chwilowa, ponieważ nie posiada żadnej nominacji a chorzy przychodzą z kartkami z kasy albo zaraz płacą za każdą ordynację.

Co do drugiej sprawy, oświadcza dr. S., że istnieje t. z. kasa chorych bracka w D. i S. Funkcyę lekarza w D. pełni dr. S. w S. dr. Ż.

Pewnego dnia oznajmił mu komisarz Sz., że otrzymał polecenie, aby zamianował dla obu kas tylko jednego lekarza. Oświadczył, że tego przyjąć nie może jak długo dr. Ż. nie zrzekł się tej posady.

Rozpisano więc konkurs we wrześniu na którą to posadę wniósł podanie. — W międzyczasie nadeszło pismo urzędu górniczego, aby posadę tę na nowo podzielić a mianowicie tak, aby D. otrzymał dr. N. a kasę w S. dr. S. Naturalnie z powyżej przytoczonych powodów oświadczył, że posady tej przyjąć nie może i otrzymał wypowiedzenie z dniem 1. lutego. Dr. N. usprawiedliwił się, że dopiero 2 dni przed upływem konkursu dowiedział się o tej wolnej posadzie i za namową radcy Sz. wniósł podanie. W zażaleniu jest jeszcze zarzut, że dr. N. leczył w tamtejszym powiecie kiłę w czasie, w którym kolegę Ż. zastępował kol. S. — Dr. N. oświadcza, że sprowadziwszy się do S. przedstawił się staroście, który mu nadał posadę tłumienia kiły twierdząc, że dr. Ż. nie miał prawa bez zawiadomienia oddać zastępstwo dr. S.

Następny zarzut, że dr. N. starał się o posadę lekarza okręgowego w S. usprawiedliwia tem, że wiedząc, że dr. Ż. ma zamiar wyjechać z S. udał się do niego i zaproponował mu za odstąpienie mieszkania i posady lekarza okręgowego połowę stałych dochodów. Na to odpisał mu dr. Ż., że nie ma zamiaru opuścić S. a mimo to przyszedł do niego jakiś faktor z propozycją, aby dr. N. zapłacił pewną kwotę odstępnego.

Po wyczerpującem przedstawieniu pro i contra tego targu i po przeprowadzonej dyskusji w nieobecności stron — uchwaliła Rada honorowa:

I. że wprawdzie kol. dr. N. nie wystąpił przeciw etyce lekarskiej, gdyż działał w dobrej wierze, natomiast ma zaniechać przyjmowanie członków kasy chorych w B., aż sprawa ta z Zarządem kasy chorych nie będzie załatwioną;

II. wytknąć dr. Ż., że jest niedopuszczalnem, aby równocześnie prowadził sanatorium w Y. i piastował posadę Kasy chorych w S. — Żąda się dlatego, aby posadę lekarza kasy chorych w S. odstąpił dr. S. gdyż inaczej szkodzi ogółowi lekarzy;

III. Zarzut uczyniony kol. dr. N. z powodu przyjęcia posady tłumienia kiły i ubiegania się o posadę lek. okręg. w S., odpada, gdyż Rada honorowa przyjmuje tłumaczenie się dr. N. za wystarczające.

Po ogłoszeniu uchwały powyższej stronom, oświadcza dr. Ż., że pozostaje tylko do kwietnia w S., gdyż podaje się o emeryturę i że wypowie posadę w kasie chorych w S. tak, że dr. S. będzie mógł objąć tę posadę.

Referent tej sprawy zwraca się dlatego w myśl uchwały Rady honorowej do dra N., aby nie przyjął posady lek. kasy chorych od 1. lutego br. a Izba zwróci się do Zarządu kasy chorych, aby w legalny sposób rozpiła konkurs.

Dr. Zion
sekretarz.

Dr. Festenburg
prezydent.

MATTONI'EGO SÓL BOROWINOWA

Prawdziwa jedynie,
gdy zaopatrzona
marką ochronną:
sowa z okularami.

dobytą z silnie leczniczo działającej borowiny w Soos obok Francensbadu. Naturalny przetwór, zastępujący borowinę w kąpielach, branych w domu. Stosuje się według przepisu lekarza. Prosimy żądać zawsze:

Mattoni'ego sól borowinowa.

KRONIKA.

Zmarli. Dr. Maurycy Landesberg, lekarz miejski w Załęczach, umarł w Wiedniu w dniu 14. lutego.

XII. Zjazd lekarzy i przyrodników polskich odbędzie się we Lwowie w lipcu 1914. Stała delegacja Zjazdów zaprosiła na prezesa i wiceprezesa Wydziału gospodarczego Zjazdu prof. dra Jurasza i prof. Twardowskiego.

Ofiara zawodu. Dr. Kalikst Krzyżanowski, krajowy inspektor sanitarny, wiceprezes i twórca krajowego Związku zdrojowisk, lekarz wielce zasłużony, nabawił się tyfusu plamistego podczas objazdu inspekcyjnego.

Lekarze w lwowskiej Radzie miejskiej. Wybrano do Rady czterech lekarzy: dra Mikołajskiego, dra Piaseckiego, dra Piseka, dra Starzewskiego. Oprócz trzech byłych radnych odzyskał mandat dr. Pisek, którego przy poprzednich wyborach pominięto, a którego długoletnia praca w Radzie miejskiej była dla miasta bardzo pożyteczna.

Posada lekarza zakładowego w Drohowyżu. O opróżnioną posadę lekarza zakładowego w Drohowyżu ubiegało się czterech kandydatów. Rada administracyjna Fundacji hr. Skarbka na posiedzeniu z dnia 20 lutego b. r. nadała posadę drowi Edmundowi Supińskiemu.

Przygotowania sanitarne na wypadek wojny. W wiedeńskim towarzystwie lekarskiem wygłosił prof. Hohenegg wykład o pogotowiu sanitarnem wojskowem armii austro-węgierskiej. Prof. Hohenegg wykazał, że w razie wielkiej wojny na Austryę trzeba liczyć przynajmniej 100.000 rannych, z czego mniej więcej 60.000 ludzi przypadnie na Austryę, a 40.000 na Węgry. Szpitale austriackiego Czerwonego Krzyża mają miejsce dla 10.000 ludzi. Należy więc dla samej armii austriackiej postarać się o szpitale polowe dla 50.000 rannych. Oprócz tego niema dostatecznego personelu sanitarnego. Trzeba go zatem koniecznie jak najszybciej wykształcić. Prof. Hohenegg przyznał, że kobiety mogą w tym kierunku oddać wielkie usługi, jednak nie tak wielkie, jak ogólnie przypuszczano. Mimo to należy w jak najkrótszym czasie wykształcić odpowiednio około 25.000 kobiet do służby sanitarnej we wszystkich krajach austriackich.

Prof. Hohenegg oświadczył, że zaprowadził kursy dla studentów, nie obowiązanych do służby wojskowej, aby mogli być pomocą w razie wojny. Mowca zwrócił też uwagę, że prawie wszystkie państwa bałkańskie sprowadzały z Austrii opatrunki od początku wojny. W skutek tego austriackie zapasy opatrunków zupełnie się wyczerpały. Należałoby je zatem uzupełnić.

W dyskusji, jaka się następnie wywiązała, oświadczył lekarz sztabowy dr. Steiner, że zarząd wojskowy poczynił ze swej strony wszelkie przygotowania w sprawie pomieszczenia rannych.

Wielm. Panom Lekarzom, mającym zamiar udać się na wykształcenie dentystyczne za granicę, służymy dokładnymi informacjami, jakoteż bezpłatnie wypożyczamy tam potrzebne instrumenty.

BRUNO SASS ISKA

DOM DENTYSTYCZNO-TOWAROWY

Lwów, ul. Sykstuska 1. 14

artykuły S. S. White.

Kompletne urządzenia na składzie pod najkorzystniejszymi warunkami.
KATALOGI I CENNIKI NA ŻĄDANIE GRATIS.

Wydział krajowy.

L. 28394/913

Ogłoszenie konkursu!

Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomoryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozpisuje niniejszem konkurs na posadę prymariusza oddziału chorób wewnętrznych w szpitalu powszechnym w Przemyśle.

TAPICER, DEKORATOR

poleca się P. T. Lekarzom do robót meblowych i dekoracyjnych i tapetowania w miejscu i na prowincyi

KAZIMIERZ HAUSER

Lwów, ul. Romanowicza 1. 11

przedłużenie
ul. Akademickiej.

Kandydaci powinni najpóźniej do 1. kwietnia 1913 wnieść podania do Wydziału krajowego z dołączeniem:

- 1) Metryki urodzenia dla udowodnienia nieprzekroczenia 40-go roku życia,
- 2) dowodu obywatelstwa austriackiego,
- 3) dyplomu doktora nauk lekarskich, uzyskanego na jednej z wszechnic Monarchii austriackiej, upoważniającego do wykonywania praktyki lekarskiej.

Do posady tej jest przywiązane:

Płaca o rocznych 1200 K. i dodatek osobisty o rocznych 400 K., tudzież trzy pięciolecia w wysokości 15% płacy.

Stabilizacja na tej posadzie może nastąpić po roku gorliwej i użytecznej służby.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1913.

Piotrowski.

LW. 11.887/13.

Konkurs.

Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ogłasza niniejszem konkurs na posadę dyrektora Szpitala powszechnego w Wadowicach z płacą 1.400 (tysiąc czterysta) koron rocznie i 3-ma pięcioleciami po 210 koron.

Posada ta nadana będzie stale po upływie roku służby prowizorycznej, odpowiadającej wszelkim warunkom należytego pełnienia obowiązków i połączona jest z prawem do emerytury.

W podaniu o powyższą posadę, które ma być wniesione najpóźniej do 10. marca 1913 wprost do Wydziału krajowego, względnie za pośrednictwem właściwej władzy, jeżeli kandydat pozostaje w służbie publicznej, zamieścić należy krótki opis przebiegu życia, dołączając dyplom doktora wszech nauk lekarskich jednego z uniwersytetów Monarchii austriackiej, metrykę urodzenia na dowód, że kandydat nie przekroczył 40 lat życia, tudzież inne świadectwa lub dokumenty, wykazujące znajomość języków krajowych, uzdolnienie i dotychczasową działalność kandydata, a w szczególności znajomość administracji szpitalnej.

Lwów, dnia 7. lutego 1913.

Piotrowski.

Konkurs.

Na posadę lekarza okręgowego w Kozowie z płacą 1.000 K i ryczałtem na objazdy służbowe 600 K rocznie rozpisuje się w myśl postanowień ustawy z 2. lutego 1891 konkurs z terminem wnoszenia podań do Wydziału powiatowego w Brzeżanach po dzień 15. kwietnia 1913 r.

Okręg sanitarny kozowski obejmuje gmin 14 z ludnością około 18.000 dusz.

Maszyny na raty

wszystkich systemów oraz
rocznosciszcze poieca

A. MALIMON

LWÓW, UL. WAŁOWA L. 9.
Nauka szycia, haftu i pończosznictwa bezpłatnie. Nabywcom maszyn pończosznich gwarantuje roboty
Warsztat reparacyjny we własnym
zarządzie. Cenniki darmo opłatnie.

Pediatrzy wiedzą najlepiej, z jakimi nieprzyjemnościami połączone jest często odwy-
czajanie dzieci od piersi.

Od tych trosk mogą się lekarze uwolnić, jeżeli podczas odwy-
czajania dzieci od piersi stosują wyłącznie

Phosphatine Fallieres

Z powodu znakomitego smaku, łatwej strawności i obfitej wartości składników odżywczych jest

PHOSPHATINE FALLIERES

niezbędną w praktyce pediatrycznej.

Cena szkatułki wystarczającej na 4 tygodnie 3-80 kor.

Dostać można we wszystkich aptekach.

Fabrykan :

Chassaing & Cie, Paris, 6 Avenue Victoria.

Apteka publiczna w miejscu.

Do podania dołączyć należy dokumenta stwierdzające:

1. obywatelstwo austriackie,
2. wiedzę wszech nauk lekarskich,
3. dwuletnią praktykę zawodową,
4. nieposzlakowany charakter,
5. znajomość języków krajowych,
6. nieprzekroczony 40 rok życia,
7. uzdolnienie fizyczne poświadczone przez c. k. lekarza powiatowego.

Brzeżany, dnia 6. lutego 1913.

Sekretarz :

A. Paulo.

3-1

Zast. prezesa :

ks. Korduba

Od 22 lat istniejące

złotym medalem Wystawy przyrodniczo-lekarskiej i higienicznej X. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich we Lwowie w roku 1907 odznaczone.

Pierwsze w Galicyi, przez Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w myśl §. 31. ustawy o „artykułach żywności” z dnia 16. stycznia 1896, Dz. pp. Nr. 89 ex. 1897

urzędownie upoważnione

CHEMICZNO - MIKROSKOPOWO - ANALITYCZNE - LABORATORYUM

do badania pokarmów, artykułów spożywczych, leczniczych, handlowych, technicznych, gospodarczych, higienicznych, analiz sądowych, moczu, płwocin i t. p.

Radcy Cesarskiego

WALEREGO WŁODZIMIRSKIEGO

ZAPRZYSIĘŻONEGO CHEMIKA C. K. SĄDU KRAJ. KARNEGO,

zaprzysiężonego rzeczoznawcy i oceniciela c. k. Sądu krajowego cywilnego, egzaminowanego na wszechnicy we Wiedniu znawcy artykułów spożywczych, członka stałej Komisji zdrowotnej miasta Lwowa, członka i referenta Komisji Jurorów Wystawy krajowej w r. 1894 we Lwowie i Wystawy przyrodniczo-lekarskiej w roku 1907 we Lwowie, (byłego właściciela apteki)

we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej 1. 18.

SPERMINUM-POEHL

Essentia Spermini Poehl

30 kropli 3 razy na dzień na 1/2 godz. przed jedzeniem w wodzie alkalicznej albo w mleku.

Sperminum-Poehl pro injectione.

Sperminum-Poehl sicc. pro clysm.

przeciw neurastenii, marasmus sen, histeryi, chorobom serca, miażdżycy tętnic, przymiotowi, gruźlicy, durowi, cierpieniom rdzenia pachowego, niedożywieniu neurast. porażeniom, chron. reumatyzmowi, krzywicy, podagrze, blednicy itd. itd., przy znużeniach pracą i u ozdrowieńców

CEREBRIN-POEHL (Synergo Cerebrin)

przeciw epilepsji, alkoholizmowi, chorobom nerwów.

MAMMIN-POEHL (Synergo-Mammin)

przeciw włókniakom macicy, krwotokom miesięcznym i krwotokom macicy, zapaleniu błony śluzowej macicy, zapaleniu jajników itd.

BIOVAR-POEHL (Synergo-Biovar)

przy objawach braku funkcji z powodu klimakterium, po wycięciu jajników, przy histeryi, blednicy.

RENIIN-POEHL (Synergo-Reniin)

przeciw miąższowemu zapaleniu nerek, niedomodze nerek, mocznicy.

THYREOIDIN-POEHL (Synergo-Thyreoidin)

przeciw otyłości, myxoedema, chorobom nerwów, chorobom skórnym itd.

ADRENAL-POEHL

działający składnik nadnercza, ściągający naczyń, przeciw zapaleniom błon śluzowych krwotokom itd. Rurki 0,002, 10,0 i 30,0 roztworu 1:1000.

Do nabycia we wszystkich większych aptekach.

Literatury gratis i franco dostarcza :

ORGANOTERAPEUTYCZNY INSTYTUT

PROF. DR. V. POEHL i SYNOWIE

ST. PETERSBURG, ROSYA

Generalni zastępcy dla AUSTRO-WĘGIER

G. i R. FRITZ — PEZOLDT i SÜSS WIEDEN I.

Ostrzega się usilnie przed naśladownictwem i zafałszowaniem.

1. Tabletki do wewnętrznego użycia

2. Ampułki do iniekcji.

Na ewentualne żądanie wysyłamy gratis nasze
ORGANOTERAPEUTYCZNE KOMPENDIUM,
w którym podano literaturę, wskazania, sposób użycia i cenę wszystkich preparatów.

HERBACOL.

NOWY
preparat guajakolowo-żelazisty

Jest to syrop o przyjemnym smaku, wytworzony z Herbacyńego syropu z podfosforanem wapnia i żelaza z dodatkiem 7% Kalium sulfoguaiacolicum. Daje połączone działanie sulfogwaiakolanu potasu, żelaza, podfosforanu wapnia jakoteż środków przeciwfermentacyjnych aromatycznych. — Wypróbowany ze świetnym skutkiem w klinikach. — Dawka: dla dorosłych 3 do 4 łyżek, dla dzieci połowę. — Cena flaszki 2 kor. Wydaje się w aptekach tylko na przepis lekarski.

Jedyny wyrob i skład główny: **Dr. Alois Hellmanns Apotheke „Zur Barmherzigkeit“ Wien VII/I, Kaiserstrasse 73-75.**

PEPTONATE de FER ROBIN

PEPTONAT ŻELAZA Robin'a

Prawdziwa sól żelazista łatwa w zastosowaniu przygotowana przez p. Robin'a

ŻELAZO ROBIN'A działa skutecznie w niedokrewności, żółtaczce i wszelkie o rodzaju osłabieniu.

Poprawia odżywianie i nie wywołuje nigdy zaparcia.

ŚRODEK TEN JEST BEZ SMAKU

Zażywać należy 2 razy dziennie po 10 do 20 kropli podczas jedzenia w małej ilości wody lub wina. Flakon starczy na 3—4 tygodnie.

Zadać marki fabrycznej »Lew« i nazwiska fabrykanta „ROBIN”.

Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

GLYCÉROPHOSPHATE ROBIN GRANULÉ

GLYCEROFOSFAT WAPNIA I SODY

Jedyny fosfat, ulegający asymilacji i nie psujący żołądka.

Wprowadzony w szpitalach Paryskich. Działa niechybnie w przypadkach: krzywicy, osłabienia kości, upośledzonego wzrostu u dzieci, karmienia, ciąży, neurastenii, przemęczenia umysłowego i t. d.

Bardzo miły w smaku, zażywa się w małej ilości wody lub mleka. — Dla chorych na cukrzycę wyrabia się w kształcie pastylek.

Sprzedaż en gros: 13, Rue de Poissy, Paris.
Drobiazgowa: w pierwszorzędnych aptekach.

JEDYNE CAŁOROCZNE PISMO ILLUSTROWANE

poświęcone polskim Zdrojowiskom, Sanatoryom, Letniskom, Turystyce i Sportom higienicznym — p. t.

„NASZE ZDROJE”

Oficyalny organ Krajowego Związku Zdrojowisk i Uzdrowisk.

Wydaje już trzeci rok we Lwowie Związkowy Komitet redakcyjny pod redakcją Dra Juliusza Bandrowskiego.

Ogłoszenia i abonament rocznie 8 koron — sezonowo (od 1 V — 1 IX) 5 koron przyjmuje Administracja „Naszych Zdrojów” — Lwów, ul. Romanowicza 1. 9. i wszystkie księgarnie.

Szczawnica

szczawowy alkaliczno-słone (7 zdroj) najsilniejsze w Europie.

Wskazania: choroby dróg oddechowych, narządu trawienia, dróg moczowych, przemiany materii, krwi i choroby nerwowe.

Sezon od 20 maja do 30 września.

Zakład inhalacyjny odnowiony, zakłady wodolecznicze, kąpielnie mineralne, kąpiele słoneczne. — Mieszkania tanie od K 1-60 począwszy i z komfortem urządzone. — Wykwintna restauracja i liczne pensjonaty. W I. i III. sezonie mieszkania 20—30% tańsze. — Lekarz zakładowy Dr. K. Włyński. 8 lekarzy praktykujących. — Zwolnienia od taks tylko wyjątkowe, w II. sezonie wykluczone. — Mieszkania po każdym gościu przymusowo formaliną desinfekcyonowane.

Smieci i plwociny spalane w specjalnym piecu.

Stacya kolei Stary Sącz lub Nowy Targ. Zgłaszać się o mieszkania i po fiakrów do Zarządu lub zajeżdżać po informacje mieszkaniowe wprost do Zarządu.

Unikać faktorów.

Najsilniejsze wody lecznicze na całą Europę. — Lecznicze: Józefina, Magdalena, Wanda i Stefan i alkaliczno-stołowe najsmaczniejsze: Stefan i Jan

wysyła w czasie bezmroźnym Zarząd w skrzyniach po 25, 30 i 50 butelek.

Są one do nabycia we wszystkich aptekach, składach wód mineraln. i aptecz. oraz w Składnicy wód Kraj. Związku Zdrojowisk i Uzdrowisk we Lwowie.

Wina Lecznicze

przez pierwszorzędne powagi lekarskie zalecane u firmy

DIDOLIĆ I PRPIĆ

Lwów, tylko ul. Czarnieckiego 1. 3.

:: Próbk i cenniki wysyłamy na żądanie bezpłatnie. ::

LYSOFORM

powszechnie używany
środek desinfekcyjny,

nieszkodliwy, bezwonny, pewnie działający, nie drażniący i tani.

Z wodą przekroploną tworzy jasne roztwory, co zwłaszcza przy odkażaniu narzędzi jest ważnem, bo dobrze je widać w roztwornie.

Flaszki oryginalne po	100 gramów	250 gramów	500 gramów	1000 gramów
Wszędzie po cenie:	K. —80	K. 1-60	K. 2-80	K. 4-60

M. KIERSKI

PRZEDTEM

PIETRZYCKI

LWÓW, PASAŻ MIKOŁASCHA

TELEFON 1854

HANDEL TOWARÓW ŻELAZNYCH, GALANTERYJNYCH NACZYŃ KUCHENNYCH, I ARTY-
:- KUŁÓW TECHNICZNYCH :-

WIELKI WYBOR WSZYSTKICH
TOWARÓW ŻELAZNYCH,
— CENY, UMIARKOWANE. —

Sanatorium

chorób wewnętrznych w ZAKŁADZIE WODOLECZNICZYM

„Kisielka“ Lwów, Kąpielna 8.

przyjmuje przez cały rok chorych, z wyjątkiem

chorób umysłowych i zakaźnych.

Telefon 932.

Telefon 932

Z polecenia Towarzystwa ginekologicznego lwowskiego
wyrabiam następujące opatrunki (P) położnicze, sterylizowane

GAZE odtłuszczoną - - -
jodofanową 10%
jodoformową 10%
wioformową 10% **P**

w pudełkach, zawierających 5 metrów gazy. — **WATĘ BRUNSA**
„VIS“ w płatkach P, w kartonach po 100 i 250 gr. Na każdym pu-
dełku jest umieszczona moja firma i litera P, toteż proszę tylko takie
przyjmować jako wyrób krajowy. — Polecam również **PASTYLKI**
SUBLIMATOWE prof. Obalińskiego. Plastry smarowane z marką
„Vis“. — **GAZE JODOFORMOWĄ** Dra Bylickiego w formie opaski
i **OPASKI OPARZELINOWE** prof. Trzebieckiego i wszystkie inne
używane opatrunki.

M. L. DOBROWOLSKI

Mag. farmacji, właściciel fabryki opatrunków chirurgicznych „Vis“

— W PODGÓRZU. —

Zakład wodoleczniczy Dra Chramca w Zakopanem

otwarty rok cały. Umieszczenie dla 350 osób.
Nowo wybudowany zakład jest urządzony z naj-
większym komfortem. Urządzenia lecznicze wzo-
rowe. — Ceny niepodwyższone. Pokój jednooso-
bowy z utrzymaniem od 10 koron wwyż. —

„ZDROWIE”

Fabryka wód mineralnych
i napoi musujących

polecona i pod kontrolą Towarzystwa lekarskiego
pozostająca

wyrabia wszelkie wody sztuczne, stołowe
i lecznicze oraz napoje musujące najlep-
szej jakości.

LWÓW, BAJKI BOCZNA.

TELEFON Nr. 544.

FABRYKA PRZETWORÓW LECZNICZYCH Eugeniusza MATULI

w RADOMYŚLU WIELKIM poleca przetwory własne:

Kamphenol Prof. Dra Chlumskego.

ropniakach, czyrakach, przetokach gruczołowych i t. p. Cena flaszki Kor. 2.—.

Znakomite Antisepticum:
przy róży, flegmonach,

Pilulae medic. Matula.

phosphor. Extr. Colae spis. aa 0.03. Extr. nucis vom 0.005. Pulvis rhei q. s. Pigułki te są obdukuwane cukrem. Cena
za flakon o 100 pig. Kor. 4.—. Wydaje się jedynie na przepis lekarski.

Pilulae natr. arsenic. comp. Każda pigułka zawiera: Natr. arse-
nic. 0.0005 Ferr. protokol. 0.05. Chinin hydr.-Calc. glycerin.

Ferrophosphat (Syr. ferr. mangan hypophosphor. comp.)

w działalności identyczny z Syr. Fellowa, Dra Eggera itp.

Nieoceniony jako tonicum w przypadkach niedokrewności, w cierpieniach parzących nerwowego, krzywicy, neurastenii, itp. Zawiera: żelazo,
mangan, wapień, potas, chininę, fosfor, strychninę, kwas i sole hypofosforowe rozpuszczone w syropie. Skład chemiczny podany na każdej flaszce.
Ferrophosphat MATULI wydaje się jedynie w aptekach na przepis lekarski. Cena za flakon Kor. 2.—. Sposób użycia: 2—3 razy dziennie łyżeczkę
od kawy w 1/4 szklanki wody. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Sapomenthol. (Maść Sapomentholowa).

Zawiera ciała lotne jak: olejki eteryczne, kamforę, amoniak, alkohol, mentol, itp., które przetwarzane na gorąco w maszynach parowych z mydłem,
dają jednolitą masę, łatwo dokładnie wetrzeć się dającą. W użyciu przyjemny, o miłej woni. **Działa znakomicie w bólach reumatycz-
nych różnych postaci,** specjalnie w reumatyzmie mięśniowym, lumbago, ischias, nerwobólach itp. W działaniu szybki i często pewny nawet
w wypadkach, gdy inne leki skutku nie wywierały. Skuteczność Sapomentholu stwierdzają liczne poświadczenia lekarskie, jakoteż badania, czy-
nione na klinice wiedeńskiej na oddziale III. Sposób użycia: Odpowiednie części ciała naciera się silnie, poczem owija takowe watą lub flanelą.
Do nabycia we wszystkich aptekach, po cenie za mały słoik Kor. 1'60, za duży Kor. 6'—.

Preparata powyższe są do nabycia we wszystkich aptekach. Skład główny w aptece WP. Piotra Mikołascha.

Uprasza się celem otrzymania wyrobu właściwego, przepisując używać zawsze formułek: oryginal. Matula. Nazwy.
marka ochronna i opakowanie prawnie zastrzeżone. Broszury i próbki dla Panów Lekarzy gratis i franco przesyła Laboratorium i Fabryka prze-
tworów farmaceutycznych **EUGENIUSZA MATULI w Radomyślu Wielkim.**

Syr. Hypophosph. Comp. Dr. Egger

szerokie zastosowanie mające Roborans i Tonicum, działające zawsze pewnie przy anemii, neurastenii, braku apetytu itd. Flaszka oryg. 330 gm. = 2-40 kor., flaszka oryg. 660 gm. = 4-80 kor.

Inj. Natri Kakodyl.

Dr. Egger

Preparat arsenowy do wstrzykiwań podskórnych. Przy typowym działaniu arsenu jest nietrującym nawet w wysokich dawkach nieszkodliwym i zupełni: jałowym. Także przez dłuższy czas można go stosować bez szkodliwego działania ubocznego.

20 ampułek 4-50 kor. 12 ampułek 3- kor.

Dr. LEO EGGER & J. EGGER, Budapest VI. Revay-ut. 12.

Od dziesiątek lat w najszerzych kołach lekarskich uznane i

Przy typowym działaniu arsenu jest nietrującym nawet w wysokich dawkach nieszkodliwym i zupełni: jałowym. Także przez dłuższy czas można go stosować bez szkodliwego działania ubocznego.

Jakie środki żelaziste nadają się do dłuższego stałego użycia?

Tylko takie, które nie naruszają zębów, żołądka nie obciążają, łatwo się przyswajają, są smaczne i przyjemne w użyciu.

Wszystkie te własności posiada

Haematicum Glausch;

zajmuje ono tedy pierwsze miejsce między środkami żelazistymi

i od lat zapisują je lekarze wszystkich krajów jako najracjonalniejszy i najtańszy środek żelazisty przy braku apetytu, niedokrewności, blednicy, neurastenii i w innych stanach osłabienia jakoteż w okresie zdrowienia po ciężkich chorobach.

Cena: pół flaszki objętości 230 gm. 1-50 kor., całej flaszki objętości 500 gm. 2-60 kor.

Haematicum Glausch można dostać w każdej aptece. Skład główny:

„Adler - Apotheke“ S. E. KLEWEINA w Krems pod Wiedniem

Panom lekarzom dostarcza się darmo i odpłatnie ilości próbne.

●●●●● Rok założenia firmy 1883. ●●●●●

Wino Kola „Stoll“, Cesarski eliksir Kola „Stoll“,
Eliksir Kola „Stoll“, Granulee Kola „Stoll“,
są znakomitymi środkami leczniczymi przeciw dolegliwościom
żołądka, wzmacniają szczególnie muskuly i nerwy. Dzia-
łają znakomicie podczas znużenia i ogólnego osłabienia.

Próbki i broszury na żądanie bezpłatnie.

K. STOLL, Praga-Vinohrady 752.

Do nabycia w aptekach, drogueryach lub wprost.

Główny skład na LWÓW i Galicyę wschodnią w drogueryi
Piotra Mikolascha i Ski, Lwów, ul. Kopernika 1 i w aptece
dra Jana Piepes-Poratyńskiego we Lwowie, pl. Bernardyński 1. 1.
Główny skład na KRAKÓW i Galicyę zachodnią w aptece
K. Wiśniewskiego Nast. Kraków, ul. Floryańska 15.

Wielokrotnie premiowane. ●●●●●

Specyjalną metodą odwaniania tranu sprządzony jest

Tran Jodowo-Żelazisty Aromatyczny
z prawnie zarejestrowaną marką ochronną **JECOFERROL**

Główny skład w aptece pod ZŁOTĄ KORONĄ
chemika Dra FRANZOSA W TARNOPOLU, UL. RUSKA.

Tran ten, zawierający 0.25% jodku żelaza, przewyższa pod wzglę-
den nadzwyczajnie przyjemnego smaku i zapachu wszelkie zagranic-
zne wyroby znacznie droższe. Używa się ze znakomitym skutkiem
w skrofulozie, anemii i innych podobnych przypadłościach. Do ka-
żdej flaszki dodany jest pakiet znakomitych cukierków miętowych.

Cena oryginalnej flaszki pojemności 500 gr. koron 2.50.

Przepisuje się „Jecoferrol“, Dr. Francos lag. orig.

Jecoferrol polecony został przez Towarzystwo przemysłowo-le-
karskie w Krakowie, ponadto odznaczony na wystawach higieni-
cznych w Paryżu i Wiedniu 1906 i we Lwowie 1907 wielkim złotym
medalem, krzyżem honorowym i srebrnymi medalami postępu.

Do nabycia we Lwowie w aptekach: Hay'a, Łazowskiego, Mikolascha, Dra
Piepes-Poratyńskiego, Dra Wiśniewskiego. W Krakowie w aptecce Wiśniewskiego.

--- APTEKA ---

i Laboratorium chemiczno-farmaceutyczne

SZYMONA HAYA

c. i k. dostawcy nadwornego we Lwowie - - -

wyrabia i poleca swoje wyjałowione płyny do wstrzykiwań podskórnych w zatopionych rurkach (ampoules). — Do każdego pudełka dołączam pilniczek.

Aether depur. c. camph. 0-10
Arsacetin 0-10
Camp'hor 0-10 c. Ol. amygd.
Cocain hydrochl. Merck 0-01. 0-02
Coffein. natr. benzoic. 0-10
Coffein. natr. salicytic 0-20

Ergotin Bombellon 0-50—1-00
Morphium mur. Merck 0-01—0-02
Natr. kakodylic. 0-05
Natr. methylarsen 0-05
Novocain 0-02 Adrenalin qtt I
Strychnin nitr. 0-001.

Wszelkie inne kombinacje wykonuję na zamówienie w najkrótszym czasie.

Uprasza się, celem otrzymania wyrobu właściwego, przepisując, używać zawsze formułki: ORIGINAL „HAY“

Apteka pod złotym jeleniem

zostanie w tym miesiącu przeniesioną do nowego lokalu
Rynek 18 (naprzeciw głównej
bramy magistratu).

MATTONIEGO GIESSHÜBLER

naturalna szczawa alkaliczna
jako źródło lecznicze od lat
setek uznana we wszelkiego
rodzaju niezbytach przewodów
oddechowych i narządów tra-
wienia, w goścu, katarze żo-
łądka i pęcherza. Nieocenio-
na dla dzieci, rekonwalescen-
tów i podczas brzemienności.

Henryk Mattoni

KARLSBAD — FRANCENSBAD
WIEN — — BUDAPEST

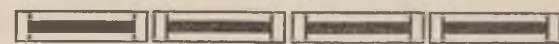

SANATORYUM Dr. K. DŁUSKIEGO w Zakopanem dla chorych piersiowych otwarte przez cały rok.

Piękny widok na TATRY. Wystawa pokoi południo-
wa. — Centralne ogrzewanie, elektryczne oświetlenie,
wodociąg gorącej i zimnej wody na wszystkich piętrach,
winda elektryczna, kamera dezynfekcyjna, pokoje izo-
lacyjne dla chorób zakaźnych, odkażanie naczyń,
pracownia Röntgena.

Czytelnia, sala teatralna, kaplica, telefon
telegraf, poczta i konie w Zakładzie.

Ceny bardzo umiarkowane, od 11 koron
za mieszkanie, utrzymanie i kurację.

Rządowo uprawniona

Fabryka wód mineralnych
sztucznych i specjalnych leczniczych
pod firmą

K. RZĄCA i CHMURSKI

w Krakowie, ul. św. Gertrudy 4.

wyrobia pod kontrolą Komisji Przemysłowej Tow.
Lek. Krak. polecane przez toż Towarzystwo

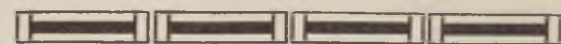
Wody mineralne

odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilin-
skiej, Giesshüblerskiej, Selterskiej, Vichy, Marienbadz-
kiej Homburg, Kissingen, tudzież

specjalnie lecznicze

jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną
oraz normalne wody mineralne z przepisu Prof. Ja-
worskiego.

Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach
Cenniki na żądanie franko.

5% na dochód funduszu dla wdów i sierot po lekarzach.

GUSTAW SZANCER

aptekarsz w Przemyśle poleca:

Syrupus kalii sulfoguaiacoli codeinatus

Zawiera w 100 częściach 10 procent kalii sulfoguaiacoli i 0.20%
Codeini muriat: Merck.

Zastępuje w zupełności wyroby obcokrajowe, jak:
Sirolin, Sorisin i tym podobne.

Każda flaszka Syropu zaopatrzona dziesięcioma markami halerzo-
wemi Towarzystwa Samopomocy Lekarzy w Krakowie.

Dotychczas zużyto na fundusz dla wdów i sierot po leka-
rzach 290.000 znaczków za kwotę 2.900 koron.

Cena flaszki 2 korony.

5% na dochód funduszu dla wdów i sierot po lekarzach.

Apteka pod złotą gwiazdą

Piotra Mikolascha

wyrobia:

Syrup sulfoguaiacolowy

i Syrup sulfoguaiacolowy z kolą

Syrup Sulfogwaiacolowy kosztuje K 2.00
z Kolą „ „ „ 2.50

Wydaje się tylko na przepis lekarski.

Poleca ustalonej sławy **wina lecznicze** przez dra Karola Mi-
kolascha pierwsze w Austrii w roku 1870 wprowadzone.
Wino Chinowe, Chinowo-żelaziste, Kaskarowe, Conduranjo, Borówkowe, Rum-
barbarowe, Pepsynowe, Cola, Peptonowe, Malaga, Tokaj stary, Cognac najlep-
szy. Zaopatrzone atestami pierwszorzędnych powag lekarskich i naukowych.
Główny skład wszystkich specyfików krajowych i zagranicznych.

Ważne dla Pp. Lekarzy!

Buduje maszyny influencyjne
oraz posiada gotowe na składzie,
wykonuje budowy induktorów,
aparatów do elektryzowania,
modeli i wynalazków.

Naprawy i odnawianie mikro-
skopów, wszelkich aparatów
naukowych, fotograficznych, op-
tycznych i instrumentów oraz
przyrządów lekarskich, urzęda
czwonki elektryczne i telefony.

Wykonuje punktualnie i tanio

Zakład precyzyjno-mechaniczny

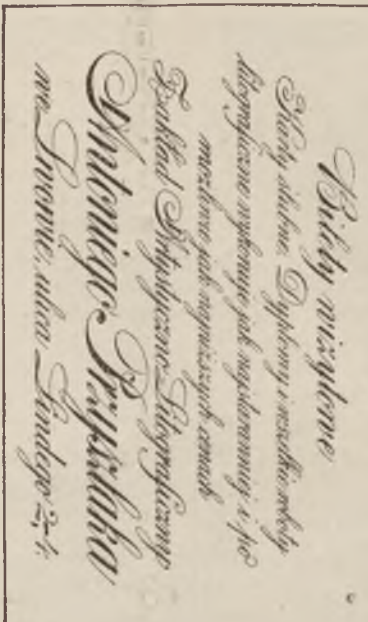
RUDOLFA CHRISTA

LWÓW — ASNYKA 10 — LWÓW.

SEMMERING SANATORIUM

Rad. ces. Dra Vécsei

2 godziny od Wiednia. 900 m. nad
p. m. Dla chorych na cierpienia ner-
wów i przemiany materii, szczególnie
dla chorych na cukrzycę.

SANATORYUM DLA CHORYCH PSYCHONERWOWYCH

LWÓW, „NAD ŻELAZNĄ WODĄ”.

Przyjmuje się chorych, dotkniętych wszelkimi posta-
ciami chorób umysłowych, tudzież psychonerwicam
padaczkowemi, hysterycznemi i choreatycznymi, jak róż-
nież alkoholistów i morfinistów. — Zbudowane i urzę-
dzone na wzór sanatoriów zagranicznych, daje sposo-
bność stosowania wszelkich najnowszych środków i spo-
sobów leczniczych, a szczególnie kąpieli przydłużnych
(Dauerbäder). — Postępowanie z chorymi z powodu
ograniczonej liczby ściśle indywidualizujące. — Opieka
domowa. Obfitość rozrywek. — Staranie o odpowiednie
zajęcie dla chorych. — Możliwie największa swoboda.

Cena 10 K za dobę i więcej. Bliższe
szczegóły na żądanie.

DR. JAN ŚWIĄTKOWSKI, kierujący lekarz.

KEFIR

MLECZARNIA PRZEWORSKA

we Lwowie

ulica Polna 1. 25. — Telefon Nr. 835.

dostawia
do mieszkań

K. ZIELIŃSKI OPTYK I MECHANIK

Kraków, Rynek gł., A-B, I. 39.

poleca Wnym Panom P. T. Okulistom swoją, pierwszą na Galicyę,
szlifiernię szkieł optycznych,

urządzoną podług systemu metrycznego z popędem motorowym. Jako spe-
cjalność szlifuje wszelkie soczewki kombinowane z szkła białego, dym-
nego i niebieskiego. Zarazem poleca swój magazyn obficie zaopatrzony we
wszelkiego rodzaju wyroby optyczne, aparaty elektryczne lekarskie i t. p.

Utrzymuje w znacznym wyborze sztuczne oczy ludzkie.